

M.A.B.I.
79/1964

A DVTK. TERMÉSZETBARÁT SZAKOSZTÁLY HERMANN OTTÓ BARLANGKUTATÓ

CSOPORT 1963. ÉV-VÉGI JELENTÉSE

Ebben az évben január 6-án kezdtük a kutatást. 6.-án, és 18-én hidro-
lógiai megfigyelést végeztünk a D-1 Bükk területén, Dorongós, Itona-
kut, Szarvaskut, Hollósforrás, Hollósnyelő vidékén, a hó olvadásból
származó felszíni lefutásokat ellenőriztük. 20.-án és 27.-én a Várhegyi
barlang felmérését végeztük.

II.hóban a várhegyi barlang legalsó szintjében a 94 m-ben az eltömő
üledék robbantásos bontását végeztük.

III. hóban 17.-én újabb festési vizsgálatot végeztünk a fényeskő-
völgyi viznyelőben, amelynek eredménye a múlt évi eredménnyel teljesen
azonos volt.

A vizsgálatokkal szerzett adatokkal tudjuk bizonyítani a melegvíz
létezését, a viznyelők által való hűtést és szennyezést, 30.-án a fes-
tett viznyelőt bontottuk ki és vizsgáltuk át.

IV.hó 1-én a III.k. Tanács VB.ülésén vettem részt, ahol be kellett szá-
molni az eddig elért kutatási eredményekről, itt igen sok ígéretet
kaptunk a VB-től, a támogatásra, ami nagyrészt ígéretnek is maradt.
Ebben a hónapban tovább folytattuk a barlang további felmérését, majd
20.-án ezen a napon igen kemény, ill. komoly segítséget nyújtottak
a viznyelő akna kibontásánál a turista sporttársak, akiknek innen
mondunk meleg köszönetet.

V.hó 1-én a Dorongósi viznyelő barlang bontását és építését kezdtük
meg, ezt a munkát a kettes számú csoportunk végezte Kovács János vezető-
vel. Az egyes csoport a fényeskővölgyi viznyelő bontását végezték.

VI.hóban megkezdtük a Sz. györgy forrás feltárásához szükséges beren-
dezések felépítését gépházat, szivattyút, szállító kötélpályák kiépí-
tését.

22-én este Országos Barlangkutató találkozót rendeztünk a Természet-
barát Szövetség és az Országos Barlangkutató Társulat vezetésével, az
ADY kulturházban. Az előadáson az ország, összes kutató csoportja
beszámoltak munkáikról, a beszámolók után közös vacsora volt, majd a
szállásokra vonultak. Másnap a csoportok megtekintették a munkahelyein-
ket. 25-től tovább folytattuk a forrás bontását. Gépházat szereltünk
fel, az ÉMASZ-nak segítettünk a villamos kábelek kiépítésében. A
Kohászattól kapott szivattyút beszereltük.

VII.hótól már délutánonként is kijártunk dolgozni. Julius 18. a forrás
akna 2 m mélyen be van építve, 160 x 120 belmérettel bányafával ko-
szoruzva deszkával béleelve a mélyépítő szabványnak megfelelően. Az épít
anyagot a Tanács biztosította a bányától.

Mikor már a forrás hozama $0,3 \text{ m}^3/\text{p} = 18 \text{ m}^3 / \text{óra}$, hőfoka $22,7^\circ \text{C}$, a
vizsgálatot Nagy Károly vegyészmérnökkel végeztem. A kezdésnél még
 $21,2^\circ \text{C}$ volt.

24-én tárgyalás Bükk-szentkeresztben a község vízellátása ügyében az
Oroszkuti megoldás kitárgyalása volt. Ezt megelőzően 19-én leltározást
végeztünk a fényeskővölgyi kutató k házukban, mert most már másodszor
törték fel ebben az évben, de most a felszerelésünk nagyrésztét elvitték
amit később visszaszereztünk, a tettes szakosztályunk tagja még ma is.
A bíróság szerint a bűnösök mi vagyunk, főleg én, mert nem volt rács
az ajtón és ablakon.

VIII. augusztus 2-től kutató munkatábor a forrásnál, mely 10 fővel indult és 20-ig tartott. Ettől a dátumtól ismét csak vasárnap és délutánonként folytattuk a munkát. Augusztus 27. - ezen a napon a Budapesti Rádió és a helyi TV riporterei jöttek ki a munkánkról felvételt készíteni. A TV. a kinti forrás feltárási munkálatokat vette fel, a rádió riportere a kintit, és azután leszállt a Várhegyi barlangba, végig járták, sok felvételt készítettek, majd a 46 m-es szinten hangfelvételt is készítettek magnóra, amiből szeptember 20-án délután 25 perces műsort adtak a Petőfi rádión keresztül, "Barlangok és barlangászok" címmel. A kutatómunka a forrásnál még szeptemberben is folyik tovább, de már vontatottan, kedvetlenül.

Október 9-én abba is hagytuk több indok miatt, de leginkább a Tanács csak kötött szóbeli megállapodás, a Tanács részéről való nem teljesítése miatt. A megállapodás, a munkatábor anyagi fedezete volt. Miután a mi eddigi kutató munkánkkal már annyi bizonyító adatot gyűjtöttünk és propagandát fejtettünk a melegvíz létezéséről, és ennek feltárási lehetőségeiről, hogy már a Városi Tanács Vezetősége is anyagi segítséget ígért, amit decemberre meg is adott több mint 1,2 millió Ft-ot.

VIII. hó végén ez már kiállításba volt nekik helyezve, és ettől az időtől megváltoztak velünk szemben, most már van pénz jöhet a vállalat. Amor megtette kötelességét, Amor elmehet. Az elvégzett munkánk eredményei a forrás akna 5 m mélyesen felbontva 160 x 120 - as belmérettel, bányafával koszorúzva, deszkával béleelve, az akna fenekén közetre értünk annak üregeiből tör fel 23,5 C°-os melegvíz 104 m³/óra mennyiség.

Ez mennyiségben és minőségben már megoldja a strand vízellátás gondjait 19 óra alatt teljesen feltölti a medencét és utána állandóan öblítést tud adni, 104 m³-ert óránként, energia nélkül, szivornyával, ha azonban a strandnak már nincs rá szüksége, átengedő a Vízműnek.

Miután minket becsaptak, és kijátszottak, úgy érezzük, mi letettük a munkát és újból barlangkutatókká lettünk. Az ősz folyamán, a Dorongósi viznyelő barlang bejáratát bontottuk ki és építettük be, ugyanúgy az Istvánlápai zomboly bejáratát kiépítettük, a tavasz beálltával mindkét helyen megindul a feltárás.

Az Istvánlápai munkahely az István barlang eddig még ismeretlen több km-es szakaszokkal bővül, a Dorongós a Bükk egyik legnagyobb és legmélyebb barlangrendszere lesz.

Ebben az évben eltöltött társadalmi munka órák száma 4808, ebből 1619 munkaóra a melegforrás felbontásával és vizsgálatával telt el. December 15-én még Dorongóson dolgoztunk, amikor is már lejutottunk a felső járatokra.

A hideg téli hónapokban program szerint tovább folytatjuk a Várhegyi mélységében a 94 m-en gépesített műszaki megoldással a fenék eltömődésének felbontását, innen szeretnénk tavaszra behatolni az alsó termális tavas barlangi területekre, ez az eredmény minden fáradságunkért, bánatunkért pótolna, (és ezért mindent el fogunk követni, amelyhez a Kohászati műszaki segítségét fogjuk kérni, hogy minél hamarabb megvalósulhasson a D-vasgyári dolgozók számára a barlangi gyógyfürdő.

Az eddig elvégzett munkánkkal elért eredményekért innen kívánunk mondani köszönetet azoknak akik ebben segítséget nyújtottak, így pl. a III., ker. Tanács VB. vezetősége, akik közreműködtek a műszaki dolgok megszerzésében és azért, amiért lerombolta az eddig beléjük vetett hitünket és bizalmunkat, de ez nem baj mi alkottunk akkor is, amikor Ők még nem voltak VB tagok, és alkotni fogunk akkor is amikor Ők már nem lesznek VB. tagok.

Másodszor a Kohászat Igazgatóságának, ahonnan évenként komoly segítséget kapunk, és ezt a segítséget akarjuk a munkánk eredményével viszonozni, hogy a jövőben is erre a segítségre méltóak lehessünk.

Sipos Sándor volt gyárrészlegvezetőnek, Komáromi Sándor (főmérnöknek) /bányászati gyárrészleg/ Sziklavári János főmérnöknek, Csörgő János üzemvezetőnek, a főkönyvelés vezetőinek és sokaknak. Innen mondunk köszönetet, mindazoknak, arra kérjük, hogy továbbra is bízzanak bennünk, álljanak mellénk és segítsenek Sándor Gyulán, Garai Sándor és többen mások, Diósgyőri dolgozók ha összefogunk, és kéz a kézben lesz, Diósgyőr ezzel a páratlan természeti adottságával kincsével a miénk lesz, ahol mindenki meg fogja találni felüdülését, gyógyulását. Sporttársak, elvtársak, ha összefogunk, és meg fogjátok kezelnink, és visszavezetlek oda, ahonnan feljöttetek, és látni fogjátok mind azt, amit eddig nem láttatok meg és nem hallottatok, egy más világot, egy más Diósgyőrt, csak el ne eresszétok kezemet, és egymás kezét, mert akkor még jobban széjjel hullunk támasz nélkül. Ha kéz a kézben, megtanultok járni, és alkotni, amit más nem láthat és nem alkothat, festőművészek, mérnökök, technikusok, rajzoló és keménykezü dolgozók, fogjátok meg egymás kezét és alkossuk meg magunknak az új Diósgyőri tapalcát az az új üdülő fürdő várost, amit most bemutatok nektek, az új kertvárost.

Egy remekbe öntött alkotást nyújt felénk a nagy alkotó és mi nem nyulunk érte sőt évszázadokon át inkább lerombolni, és tönkretenni igyekeztünk. E remek alkotását a nagy természet meg enyhe fátyollal vonta be és azért nem mindnyájan láthatjuk meg. Ott született, ott nőtt fel, de nem tudod, hol élte. Jöjjetek sporttársak, fogjátok meg a kezem és egy csöndes nyári alkonyatban induljunk el, és lehúzzom a remek alkotásról a fátyolleplet és látni fogjátok mit őrzött és alkotott évszázadokon át, hogy életünk a jövőben szebbé és boldogabbá tegye.

Egy csöndes nyári alkonyatban induljunk el az Árpád utcáról a Hősök sora mellől, a Vár utca évszázados gesztenye sor, hűs árnyékában érünk, a teljes pompában tarogatós esti fényben díszlő várhoz érünk. A felvonóhid karjának dülve, visszagondolunk méltázva 600 év előtti időre, amikor a portán szintén fény és pompa járta, akkor másnak, ma neked főszórnivaló a fényét, sugarát. Jöjjetek velem, nézzünk körül ama dicső múltból történelmi múzeum lett, több kis szobában könyvtár és olvasóterem, nézzétek ott az történelmi múzeum, melyben a kőkortól kezdve napjainkig az ember fejlődését láthatjuk. Sok a mű kincs, ki ezt nézi, ki pedig Sophokles, avagy Homéros könyvéhez telepszik le és a termék rejtett fénye mellett a fotójokba süllyedve a kis presszóból ide szűrődő halk zene hangjai mellett egy rég múlt világba süllyednek el. A nagy lovagteremben, annak színes üvegtetején keresztül a lenyugodni készülő nap utolsó sugarai törnek be még a az ódon falakra oly képet ad mintha őseink szellemei sorakoznának fel, hogy megtekintsék az utókor kemény harcát a jövőért. Miközben ők csendben szemlélődnek itt folyik az előadás, az űrhajó állomásról, Dr. Sugár Géza professzor beszél, közben fürge lábú fehér pártás kislányok friss kubai kávé nedvét kecses mozdulattal kínálják feléd. Előadás után, ha kijövünk a hidra, és onnan észéttekintünk az esti neon fényben, mely körül öleli az ódon falakat, a vár tövében körül az árokban meg-megtörlik a kristály víztükör mikor egy-egy színes csónak jelenik meg és egymást követve körül a arégi falak alatt kelet felé, a nagy tó felé haladnak. Ott lombos szomorufűz, ott égerfa csoport több kis szigetekcskét alkot szétszórta, buján, dúsgaikkal, a kis csónakokat utasaikkal erősen vonzzák hol két forrón dobogó szív egymásra talál, majd lassan suhannak tovább, kis rádiók hangja mellett, a Mária utcai csónak kikötőbe. Innen a vár felé menve a kőbánya helyén rózsailigetek között nagy fényesség lévén, a nagy szabateri színpadon Trubadur megy, akkordjaitól hangos lett a tájék, hol minden jegy elkelt.

Itt a rózsás ligetekben, kéz a kézben, esti fényben lelked megpihen, keresed, keresed, mi hiányzott eddig belőled. Csöndben ropog a sódor, a lábad alatt míg végig vonulsz a parkok övényén, hogy a Vár utca végén a Bérczi portán a két emeletes alpesi turista szálló teraszán vacsora után megpihenve körültekintsz, az éjszakában, fent a pisilákoló xxx csillagok mécse, alattunk a földön ezernyi neon, kandeláberek fénye világítja meg életünket, hogy ne legyen többé sötétsége, a drága magyar népnek.

Másnap reggel korán kelvén, csengők hangja szólal, velünk átellenben a fürdő telepen a nagy Strand szállóban, az üdülő ifjuság az uszodába rohan, ki langyost szeret, ki melegre vágyik, megtalálisz itt mindent, mit szíved, lelked áhít. Fent az épületben még több százan vannak, apraja, nagyja, kik még pihenni vágnak.

Kinek szívasztmája, vagy idegbaja, vagy reumája lévén, a szomszéd termál gyógyfürdőben magát az jól érzi. A régi török fürdő? hisz ez már régen nincsen, helyette ez van ide felépítve. Alagsorában termál gyógyfürdőkkel, közvetlen a meleg forrás feltöréssel, földszinten van konyha hivatal és presszó, a két emelet szobáiban pihenni mily jó. Itt pihenne és gyógyulnak azok az emberek, akiknek egészsége, a gyárban romlott meg. Csendes ez a tájék, portalan, és tiszta, hisz itt minden munkás nagyon sokat hiúhat. E szép háztól napnyugatra néhány lépést, a domb oldala kövel van kirakva, benne ajtó látszik, itt bejárat a barlangi gyógyfürdőbe, melynek vize olyan meleg, benne lenni oly kellemes, hogy szívet lelket felüdítve térünk visszakipihenve. A folyósóba még egy ajtó, beépítve erős fába, melyet ut vezet át, egy más világba.

Hosszu folyósón lámpafényben csillogó kis, patak szalad velünk szemben a medrében. A csobogó víz hangjában gyakran mormolás is hangzik, valahol nem messze, egy termális tóban nagyobb víztömeg feltörése zajlik. Nagyokat buggyantva ömlik fel a gáza, ennek hangja ott bent a kupolában a levegőt rázza.

E csodás tó, terme csillogó, valóság ezer fényét szórja a lámpád fényét széjjel a csillogó drága köveknek aragonit a neve így csillog ez ezer évig ha nem érinti kezed. Jöjjetek velem, induljunk feljebb a szerpentin, mely a kupolában vész el, s a legfelső fokról tekint vissza egyszer alattad fortyogó tó vizére, és magadat a purgatóriumban érzed.

Tovább megyen utunk, emeletről emeleten át, a csodák birodalmán, hol cseppkövektől megtestesült minden, amit csak a mesék birodalma hirdet, és szemed szád, kíván /Bemutat mindent itt az öreg nagy művész amit csak alkotott, már több ezer éve kész.

Lassan bandukolva, folyósóból folyósóba, kanyargóból kanyargóba, oszloptól, oszlopig trónteremből baldahimig, csodás kürtöktől szakadékgig. Mindig lassan feljebb jutunk, vízszintes folyósóba, ennek végén függőakna, felette egy másik akna, melybe csigalépcső van berakva, ez a hangverseny studio, melynek akusztikája jó. Innen ferde lépcső ve magas díszes menyezethez, ahová már a napsugár tekint be. A Várhegy lábában északen mentünk be, s a gerincen délen jöttünk fel. Pompás napsugár van idefent a szirten, de van egy jó kilátó fent ott a gerincen. Ha felmegyünk rája, messze-messze látunk, messze az Alföldre, és a Tokaji kupaszakupig, szép tiszta időben a Kárpátok havas csúcsáig.

Alkonyatban tér meg a turánknak útja le a szerpentin, a dús fenyvesben itt ott lócák vannak a lámpák tövében ülünk csak le rájuk kissé pihenünk meg.

Haik muzsika hangját hozza fel a szellő lentről a szép Strand étteremből. E szép fenyves hegy oldalán sok a színes camping, sok dolgozó munkás család jár ide pihenni.

Parkok terek létesítve, gépkocsi garázzsal ennek a camping telepnek mily nagy a varázsa. Észak felé átellenben lent a tapolca réten parkokban sétányokon, sok-sok vendég fér el. Sok aranyhal lent a tóban, a közepén szökőkuttal körülvette táncparkettel, mellette kis pavilonnal, zene hangja onnan illan, s messze száll, az alkonyatban. Az égen a csillag alattunk a sok-sok villany, fényárban az egész vidék, gyönyörtől szívünk, keblünkben alig fér. De menjünk lejjebb, le a téli kert ösvényén, húzódjunk el, mert van még itt látnivaló, hely. A volt ovoda épületben, e szép romantikus környezetben múzeum va berendezve.

Táj múzeum, ennek neve, gyertek velem, nézzük azt meg. Sok minden szépet gyűjtöttek ide, házi ipar, remekművek, dombormű rézkarc, szobrok színesképek, kitömött állatok, madarak készépek, sok csigafaj, sok rovarok lepkék millióinak színes raja. Mind nagy érték, mind drága kincs. Minden ami szép, ami nemes a vidékről összeszedve szépen sorba rakva, rendben. Innen utunk visszavezet a szállónk terraszára, hol megpihenve elmerengünk, miért is nincs ez máris meg.

Mind ez meglesz ha akarjuk, ha a vállakat összerakjuk. Tervezők mérnökök, művészek, rajzolókat és fesséket meg e szép jövő képét. Álljatok csatarendbe, ceruza körző, ecset, legyen a ti fegyveretek, fúrók, csákány minden meglesz, és a jövőnkben sok szép nap lesz amikor ez már mind meg lesz.

Összefogásban van az erőnk, építsük fel vele a szebb jövőt.

Uyenyolaj,